



Bryssel, 24. huhtikuuta 2025
(OR. en)

7947/25

JEUN 50
DISINFO 28
AUDIO 22
JAI 492

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Disinformaatio, manipulointi ja kybertoimintaympäristön uhkat sekä niiden vaikutus nuorten elämään – <i>Periaatekeskustelu</i>

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena puheenjohtajavaltion valmisteluasiakirja asiakohdassa mainitusta aiheesta neuvostossa (koulutus, nuoriso, kulttuuri ja urheilu) 12. toukokuuta 2025 käytävää periaatekeskustelua varten.

Disinformaatio, manipulointi ja kybertoimintaympäristön uhat sekä niiden vaikutus nuorten elämään

Yhteiskunnan digitalisaatio on luonut nuorille mahdollisuuksia mutta tuonut mukanaan myös haasteita. Digiteknologiat ovat muokanneet viestintää, koulutusta, tiedonsaantia ja kansalaisvaikuttamista kaikkialla Euroopassa.

Vaikka tämä kehitys edistää oppimista, maailmanlaajuisia yhteyksiä ja osallistumista eri elämäntilanteille, se aiheuttaa myös merkittäviä riskejä erityisesti disinformaation, tiedon manipuloinnin ja verkkouhkien muodossa.

Disinformaatiosta eli vääran tai harhaanjohtavan sisällön tarkoituksellisesta levittämisestä on tullut laajalle levinnyt ongelma, ja verkkoalustat vahvistavat sitä merkittävästi. Algoritmit, jotka on suunniteltu maksimoimaan käyttäjäosallistumisen määrä, suosivat paikkansapitävän sisällön sijasta usein sensaationhakuista sisältöä ja vahvistavat toimintaympäristöä, jossa valheelliset ja haitalliset narratiivit leviävät nopeasti.

Manipulointitaktiikat, kuten algoritminen kohdentaminen ja kaikkukammiot, sekä generatiivisen tekoälyteknologian väärinkäyttöön liittyvät riskit pahentavat näitä haasteita. Nuoret kohtaavat usein sisältöä, joka vahvistaa heidän omaksumiaan vakaumuksia ja ennakkoluuloja ja rajoittaa siten heidän altistumistaan erilaisille näkökulmille. Tällainen digitaalinen sirpaloituminen ruokkii polarisoitumista ja heikentää yhteiskunnallista luottamusta, mikä vaikeuttaa tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Tämä suuntaus heikentää luottamusta demokraattisiin instituutioihin, ja nuorten on sen vuoksi vaikea tunnistaa luotettavia lähteitä sekä manipuloitua ja virheellistä sisältöä. Seuraukset voivat olla vakavia, sillä ne voivat vaikuttaa näkemyksiin kriittisistä kysymyksistä, kuten vaaleista, ilmastonmuutoksesta ja kansanterveydestä, ja tämä saattaa johtaa passivoitumiseen tai radikalisoitumiseen verkossa.

Disinformaation lisäksi nuoriin kohdistuu yhä suurempia riskejä verkkokiusaamisen, vihapuheen ja verkossa tapahtuvan radikalisoitumisen vuoksi. Internetin nimettömyys helpottaa häirintää ja manipulointia vastuun jäädessä minimaaliseksi. Nämä uhkat vaikuttavat merkittävästi mielenterveyteen ja johtavat ahdistukseen, masennukseen ja äärimmäisissä tapauksissa itsetuhoisuuteen.

Digitaalinen syrjäytyminen lisää alttiutta verkkouhkille. On olennaisen tärkeää varmistaa korkealaatuisten ja tietoon perustuvien digitaalisten resurssien tasapuolinen saatavuus, erityisesti heikommista lähtökohdista tuleville nuorille. EU:n sitoutumisen osallisuuteen ja tasa-arvoon on ulotettava digilukutaitoa koskeviin aloitteisiin, joilla varmistetaan, että kaikki nuoret voivat navigoida verkkoympäristössä turvallisesti ja että heillä on kriittisen ajattelun taidot, joiden ansiosta he pystyvät tekemään tietoon perustuvia valintoja verkossa.

Demokraattisten instituutioiden vahvistamiseksi ja nuorten valvutuneisuuden tukemiseksi on toteutettava koordinoituja toimia sekä jäsenvaltioiden että EU:n tasolla. Ratkaisevan tärkeitä aloitteita näihin haasteisiin vastaamiseksi ovat esimerkiksi digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma (2021–2027), vuoteen 2030 ulottuva digitaalisen koulutuksen ja osaamisen tulevaisuutta koskeva etenemissuunnitelma, EU:n varautumisunionistrategia, tuleva eurooppalainen demokratian kilpi (EDS) ja kyberkiusaamisen vastainen EU:n toimintasuunnitelma.

Lisätoimenpiteet ovat kuitenkin tarpeen, jotta voidaan

- antaa nuorille kriittisen ajattelun taito sekä digi- ja medialukutaito,
- kannustaa nuoria osallistumaan kansallisten ja EU:n toimintapolitiikkojen muokkaamiseen verkossa tapahtuvan tiedonmanipuloinnin torjumiseksi,
- kehittää luotettavia EU:n tason välineitä, joilla parannetaan nuorten kykyä torjua disinformaatiota.

Edellä esitetyn perusteella ministereitä pyydetään pohtimaan seuraavia kysymyksiä keskustelun pohjaksi. Pyydämme rajoittamaan puheenvuorot kolmeen minuuttiin.

1. *Miten jäsenvaltiot voivat tarjota nuorille paremmin digitaitoja, kriittisen ajattelun taitoja ja medialukutaitoa, joita he tarvitsevat kyetäkseen arvioimaan verkkosisältöä ja kehittääkseen disinformaation ja manipuloinnin torjuntakykyään digitaalisessa ympäristössä?*
2. *Millaisilla EU:n tason välineillä ja toimilla voidaan parantaa nuorten kykyä torjua disinformaatiota ja manipulointia verkossa, edistää digitaalisten välineiden myönteistä ja vastuullista hyödyntämistä ja tarjota nuorille paremmat valmiudet tietoon perustuvaan ja aktiiviseen demokraattiseen osallistumiseen digiaikana?*